

Kapitel 39

*Genoptræning**Til § 141*

Med bestemmelsen får kommunerne pligt til at yde vederlagsfri genoptræning til personer, der efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning. Dermed får kommunerne en ny opgave på sundhedsområdet.

I dag er genoptræning en integreret del af sygehusbehandlingen og dermed en amtslig forpligtelse efter sygehusloven. Amtskommunens forpligtelse er efter de gældende regler afgrænset til den periode, hvor funktionsniveauet fortsat kan forbedres gennem yderligere genoptræning. Således har amtsskommunen i dag også ansvaret for borgernes genoptræning i forlængelse af sygehusbehandlingen, hvis der fortsat er behov for genoptræning efter udskrivning fra sygehuset.

De amtskommunale og kommunale træningstilbud er imidlertid karakteriseret ved en glidende overgang fra den specialiserede genoptræning i amtsligt regi til vedligeholdelsestræningen, der varetages i kommunalt regi. Genoptræningsområdet er bl.a. af denne grund et af de områder, der oftest har været fremhævet som et gråzoneområde, trods mange forsøg fra de centrale myndigheders side gennem årene på at indskærpe amtskommuners og kommuners forpligtelse til gennem samarbejde at sikre den enkelte patient et sammenhængende og effektivt træningsforløb.

Sigtet er derfor som led i kommunalreformen at give kommunerne ansvaret for al den træning, der ikke foregår under indlæggelse på sygehus. Kun den træningsindsats, der sker under patientens ophold på sygehus, er sygehusets ansvar.

Sygehusets forpligtelse til at udarbejde en genoptræningsplan til patienter, der har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning ved udskrivning fra sygehus opretholdes jf. § 85. Genoptræningsplanen er patientens sikkerhed for en målrettet indsats også i forhold til den træning, der foregår efter udskrivning fra sygehuset.

Med det udvidede kommunale ansvar for genoptræning samles ansvaret for indsatsen overfor borgere med et rehabiliteringsbehov i kommunerne. Rehabilitering omfatter indsats efter flere lovgivninger fx på specialundervisningsområdet, på beskæftigelsesområdet og ikke mindst på det sociale område. Således har kommunerne i medfør af lov om social service i dag pligt til at tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der

ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse. Hertil kommer kommunernes forpligtelse til at tilbyde træning med henblik på at vedligeholde fysiske og psykiske (herunder kognitive) færdigheder. Det udvidede kommunale ansvar på genoptræningsområdet supplerer de eksisterende træningsbestemmelser i den sociale lovgivning og skaber grundlag for, at genoptræning og vedligeholdelsestræning fremover vil kunne tilrettelægges i sammenhæng og i sammenhæng med kommunernes rehabiliteringsindsats efter anden lovgivning i øvrigt.

For at tilstræbe økonomisk neutralitet mellem genoptræning under og efter indlæggelse og undgå kassetænkning skal kommunerne ud over den træning, de selv har ansvar for, betale for egne borgeres genoptræning under indlæggelse ved en grundtakstmodel baseret på relativt få takster, jf. § 239, stk. 3. Denne kommunale medfinansiering af sygehusgenoptræning vil dels styrke kommunernes mulighed for at påvirke sygehusenes genoptræningsindsats, dels vil det understøtte et obligatorisk samarbejde om genoptræningsområdet og mere målrettede aftaler mellem kommune og region.

Kommunalbestyrelser og regionsråd vil efter lovforslaget, jf. afsnit XV, blive forpligtet til at etablere et samarbejde om sammenhæng i patientforløbene. Lovpligtige sundhedsaftaler skal blandt andet indeholde aftaler om genoptræningsindsatsen. Det kommende, lovpligtige samarbejdsforum mellem region og kommuner skal på genoptræningsområdet bl.a. anvendes til at indgå aftaler om serviceniveau, faglige indikationer og visitationskriterier og løsning af evt. uenigheder herom.

Dermed véd borgeren, når vedkommende forlader sygehuset, at det er kommunen, der har ansvaret for at sikre en indsats på grundlag af den genoptræningsplan, sygehuset har beskrevet. Kommunalbestyrelsen har forpligtelsen til at sørge for et relevant tilbud til borgeren. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde genoptræningen ved egne institutioner eller efter aftale med regionsråd, andre kommunalbestyrelser eller private institutioner eller sygehuse mv. Genoptræningen skal, for patienter, der ifølge genoptræningsplanen har behov for specialiseret, ambulans genoptræning, der forudsætter et sygehus' ekspertise, udstyr mv. tilbydes på sygehus.

Genoptræningen er vederlagsfri. Dette indebærer også, at tilbud om genoptræning efter denne bestemmelse ikke kan erstattes af fx tilskud til fysioterapeutisk behandling, jf. lovforslagets § 68 om tilskud til fysioterapi i privat praksis.